การพัฒนาทักษะครูด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โรงเรียนสตรีชัยภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ

THE DEVELOPMENT OF TEACHERS' SKILLS IN COMMUNICATIVE LANGUAGE TEACHING OF SATRICHAIYAPHUM SCHOOL, THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE CHAIYAPHUM

สุวณี จันทสังข์* และสมพร หลิมเจริญ
Suwanee Janthasang and Somporn Limcharoen
วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตขอนแก่น
Graduate School, Sripatum University, Khon Kaen Campus
*Corresponding Author E-mail: j.suwanee19@gmail.com
Received June 23, 2026; **Revised** August 20, 2026; **Accepted** September 11, 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 2) พัฒนาทักษะครูด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการพัฒนา กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ครูภาษาอังกฤษ โรงเรียนสตรีชัยภูมิ ที่มีความสมัครใจ จำนวน 10 คน ปีการศึกษา 2569 และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 2 คน เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการตามแนวคิดของ Stephen Kemmis และ Robin McTaggart (1988) จำนวน 2 วงรอบ กลยุทธ์ในการพัฒนา ได้แก่ การศึกษาด้วยตนเอง การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศติดตาม เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจ แบบประเมินทักษะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และแบบประเมินความพึงพอใจของครูต่อการพัฒนา สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติพื้นฐาน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูมีความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเพิ่มขึ้น จากการทดสอบพบว่า ครูมีค่าเฉลี่ยคะแนนสอบหลังการพัฒนาสูงกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนก่อนการพัฒนาในวงรอบที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 42.33

2. ครูมีทักษะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารถูกต้องเหมาะสม ในวงรอบที่ 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก จึงต้องพัฒนาในวงรอบที่ 2 พบว่า ครูมีทักษะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสมเพิ่มขึ้น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ =4.77, S.D.= 0.42)

3. ครูมีความพึงพอใจต่อการพัฒนา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะในด้านประโยชน์ที่ได้รับ สามารถนำความรู้และข้อเสนอแนะที่ได้ไปพัฒนาการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารให้ดียิ่งขึ้น

คำสำคัญ: การพัฒนาทักษะครู, การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร, ทักษะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

Abstract

The purposes of the research were: 1) to develop teachers' knowledge and understanding of communicative language teaching (CLT), 2) to enhance teachers' skills in utilizing CLT in learning management, and 3) to examine teachers' satisfaction with the development of CLT skills. The participants were ten volunteer English teachers from SatriChaiyaphum school. In addition, two key informants were a school administrator and a supervisor. The action research is based on the concepts of Stephen Kemmis and Robin McTaggart (1988), which is conducted in two cycles. The development strategies comprised self-directed learning, workshops, and educational supervision. The research instruments included assessment, the CLT assessment, and the questionnaire on the participants' satisfaction with the development of CLT skills. The data were analyzed using percentages, means, and standard deviations (SD). The qualitative data were analyzed using content analysis.

The research found that:

1. The participants increased their knowledge and understanding of CLT. The test results showed that the teachers' average post-score was higher than their average pre-score, representing an improvement of 42.33 in Cycle 1.

2. In Cycle 1, the overall level of teachers' skills in utilizing CLT in learning management was at a high level. Therefore, the development was carried out in Cycle 2. It was found that the teachers' skills in utilizing CLT in learning management were accurate and appropriate increasingly. The overall level was at the highest level. ($\bar{X}$ =4.77, SD = 0.42)

3. The overall level of participants' satisfaction with the development of CLT skills was at the highest level. In terms of benefits obtained, knowledge and recommendations can be utilized to further enhance the management of CLT.

Keywords: the development of teachers' skills, CLT in learning management, skills utilizing CLT in learning management

บทนำ

ในปัจจุบันโลกเผชิญหน้ากับความท้าทายที่เต็มไปด้วยการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบให้เกิดความต้องการกำลังคนที่มีทักษะสำคัญ กระทรวงศึกษาธิการจึงมุ่งพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพบุคลากร จึงมีความจำเป็นเร่งด่วนในการพัฒนาให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลก (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) อีกทั้งกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายเร่งปฏิรูปการศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างเสริมสมรรถนะและทักษะภาษาอังกฤษ จึงกำหนดให้ใช้กรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป (CEFR) เป็นกรอบมาตรฐานในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามมาตรฐานสากล

จึงมีนโยบายให้นำการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (CLT) เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อให้เกิดประโยชนสูงสุด (สถาบันภาษาอังกฤษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558)

การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (CLT) เป็นแนวคิดในการสอนที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้จริง แต่ไม่ละเลยความรู้ด้านไวยากรณ์ ผ่านกิจกรรมและภาระงานต่าง ๆ (Davies & Pearse, 2000) โดยครูจะเป็นเพียงผู้คอยให้ความช่วยเหลือ ตลอดจนเป็นแหล่งความรู้ และคอยกระตุ้นให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาในการสื่อความหมายและตามหลักไวยากรณ อย่างไรก็ตามครูผู้สอนต้องใช้ภาษาอังกฤษในห้องเรียนให้มากที่สุด เพื่อเป็นต้นแบบทางภาษาที่ดีให้แก่ผู้เรียน (Richards, 2006) ในการจัดการเรียนการสอน CLT จึงจำเป็นต้องอาศัยครูที่มีความสามารถและความคล่องแคล่วทางภาษา เป็นต้นแบบในการฝึกให้แก่ผู้เรียน และครูที่มีความรู้ความสามารถด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ช่วยกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาความสามารถทางภาษาของผู้เรียนตามระดับความสามารถตามกรอบ CEFR (สถาบันภาษาอังกฤษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558)

สภาพการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในปัจจุบันของโรงเรียนมัธยมของประเทศไทยยังใช้วิธีการสอนตามตำราบรรยากาศไม่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้สื่อสาร เน้นการท่องจำคำศัพท์และหลักไวยากรณ์ ทำให้ผลการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษไม่บรรลุผลที่กำหนดไว้ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2556) อีกทั้งผลการทดสอบภาษาอังกฤษตามกรอบ CEFR ของผู้เรียน อยู่ในเกณฑ์ที่ต้องปรับปรุง อาจเนื่องมาจากครูขาดการฝึกฝนเทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับระดับความสามารถของผู้เรียนแต่ละระดับตามกรอบมาตรฐาน CEFR กำหนด (British Council, 2018)

บริบทโรงเรียนสตรีชัยภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ จัดการเรียนการสอนในแผนการเรียนห้องเรียนพิเศษภาษาอังกฤษ แต่จากการศึกษาผลการทดสอบความสามารถทางภาษาอังกฤษตามกรอบ CEFR ของนักเรียนห้องเรียนพิเศษภาษาอังกฤษ MEP ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2567 จำนวน 85 คน พบว่า นักเรียนมีผลการสอบอยู่ในระดับต่ำกว่า B1 จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 82.35 (โรงเรียนสตรีชัยภูมิ, 2567) ซึ่งไม่สอดคล้องกับระดับความสามารถภาษาอังกฤษ CEFR ทั้งนี้อาจเกิดจากครูขาดโอกาสในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจและฝึกการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังขาดการนิเทศติดตามที่จะช่วยให้ครูสามารถนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ ด้วยเหตุผลดังกล่าว การพัฒนาทักษะครูด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารให้มีประสิทธิภาพ โดยใช้วิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ซึ่งเป็นการดำเนินการพัฒนาที่อาศัยการมีส่วนร่วม การสะท้อนผล และการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง จะช่วยให้ครูสามารถนำไปปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น ผู้ศึกษาวิจัย ได้ปรึกษาหารือกับครู เพื่อกำหนดความต้องการและวิธีการพัฒนาครู คือ การพัฒนาทักษะครูด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โรงเรียนสตรีชัยภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ โดยคาดหวังว่าผลการดำเนินการครั้งนี้ ทำให้ครูมีทักษะครูด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสูงขึ้น และพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โรงเรียนสตรีชัยภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ
2. เพื่อพัฒนาครูให้มีทักษะด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโรงเรียนสตรีชัยภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โรงเรียนสตรีชัยภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ

การทบทวนวรรณกรรม

สถาบันภาษาอังกฤษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2558) กล่าวว่า กรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป (CEFR) คือ กรอบการประเมินความสามารถทางภาษาที่สหภาพยุโรป จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนและวัดระดับความสามารถทางภาษา กระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดให้ใช้กรอบอ้างอิง CEFR เป็นกรอบความคิดหลักในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ และกำหนดแนวทางการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching) ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาผู้เรียนมีทักษะทางภาษาและองค์ความรู้ตามที่ระบุไว้ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมีมาตรฐานสากลเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ

สามารถสรุปได้ว่า กรอบอ้างอิง CEFR เป็นกรอบความคิดหลักในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษและวัดระดับความสามารถทางภาษาของผู้เรียน เพื่อให้การจัดการเรียนรู้มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ กระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดการจัดการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching) เป็นแนวทางการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาความสามารถทางภาษาของผู้เรียนตามระดับความสามารถทางภาษาที่กรอบอ้างอิง CEFR กำหนดไว้

Davies and Pearse (2000) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เป็นแนวคิดการสอนภาษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษเพื่อใช้ในการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้จริง มีการจัดลำดับการเรียนรู้เป็นขั้นตอน 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นการนำเข้าสู่บทเรียน 2) ขั้นการนำเสนอ 3) ขั้นฝึก 4) ขั้นการนำไปใช้ และ 5) ขั้นสรุปเพื่อให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารได้ในชีวิตจริง ผ่านกิจกรรมและภาระงานต่าง ๆ แต่ก็ไม่ละเลยความรู้ด้านไวยากรณ ครูผู้สอนไม่แก้ไขให้ถูกต้องทันทีเมื่อความผิดพลาด เพื่อให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการใช้ภาษาอังกฤษ

Richards (2006) กล่าวว่า บทบาทของครูในช่วงการฝึกใช้ภาษา เป็นเพียงผู้คอยให้ความช่วยเหลือและเป็นแหล่งความรู้เมื่อผู้เรียนต้องการเท่านั้น กระตุ้นให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาในการสื่อความหมายและถูกต้องตามหลักไวยากรณ และให้ผลสะท้อนกลับในการใช้ภาษาแก่ผู้เรียนอย่างไรก็ตามครูผู้สอนต้องใช้ภาษาอังกฤษในห้องเรียนให้มากที่สุด เพื่อเป็นต้นแบบทางภาษาที่ดีให้แก่ผู้เรียน

สามารถสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอนภาษาที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นความสำคัญ ตามขั้นตอน 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นการนำเข้าสู่บทเรียน 2) ขั้นการนำเสนอ 3) ขั้นฝึก 4) ขั้นการนำไปใช้ และ 5) ขั้นสรุป ให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษเพื่อใช้ใน

การสื่อสารในชีวิตประจำวันได้จริง ครูมีบทบาทเป็นเพียงผู้คอยให้ความช่วยเหลือ เป็นต้นแบบทางภาษาที่ดีให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาในการสื่อความหมายและถูกต้องตามหลักไวยากรณ์

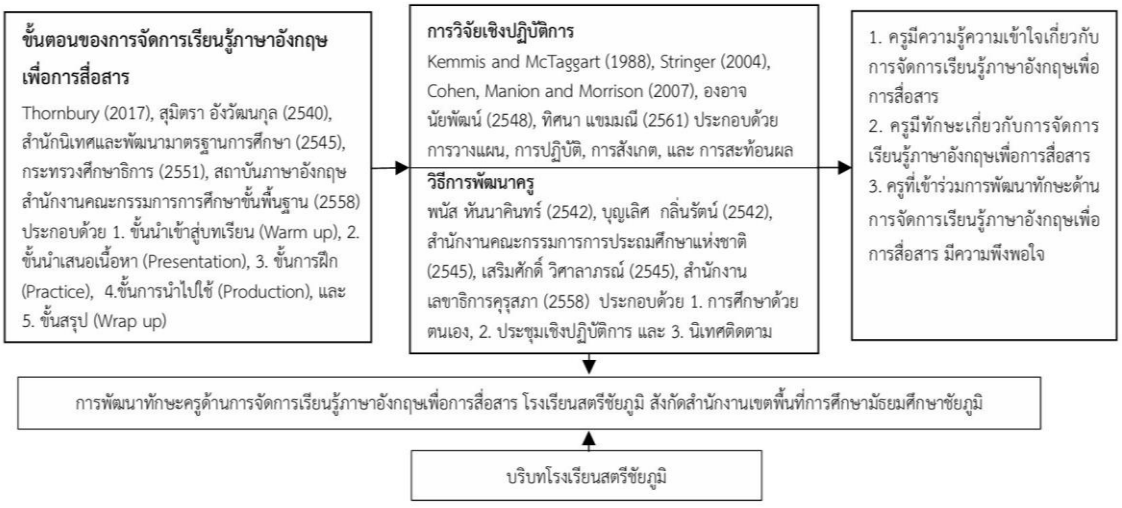
Kemmis and McTaggart (1988) กล่าวว่า การวิจัยเชิงปฏิบัติการเป็นรูปแบบหนึ่งของการวิจัยที่เป็นการสะท้อนผลการปฏิบัติงานเป็นวงจรแบบขดลวด (Spiral of Self-Reflecting) ประกอบด้วยขั้นตอนการวางแผน (planning) การปฏิบัติ (action) การสังเกต (observing) และการสะท้อนกลับ (reflecting) เพื่อให้เกิดการพัฒนา และปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้น

Wallace (2012) กล่าวว่า การวิจัยเชิงปฏิบัติ เป็นกระบวนการแก้ไขปัญหาตามขั้นตอน เริ่มต้นจากการแลกเปลี่ยนความคิดเพื่อให้ได้มาซึ่งปัญหาที่ต้องการพัฒนาอย่างชัดเจน และนำมาปรึกษาหารือแนวทางการแก้ไขปัญหาผ่านการฝึกปฏิบัติจริง และเก็บรวมรวบข้อมูลจากการสังเกต เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสะท้อนกลับ ในวงจรการสะท้อนผลผู้พัฒนาจะได้รับคำแนะนำจากผู้ที่เกี่ยวข้องหรือผู้มีประสบการณ์ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาในวงรอบต่อไป

สามารถสรุปได้ว่า การวิจัยเชิงปฏิบัติการ เป็นรูปแบบหนึ่งของการวิจัยที่มีวิธีการปฏิบัติอย่างเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ และปฏิบัติการเป็นวงจรแบบขดลวด (Spiral of Self-Reflecting) ประกอบด้วย การวางแผน การปฏิบัติ การสังเกต และการสะท้อนกลับ เพื่อนำผลการสะท้อนไปพัฒนาวิธีการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพ

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และการวิจัยเชิงปฏิบัติการเป็นกระบวนการพัฒนาทักษะครูด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เพื่อพัฒนาระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษ จากการลงมือฝึกปฏิบัติจริง เก็บรวมรวบข้อมูลผ่านการสังเกตและนำผลที่ได้มาสะท้อนกลับ เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ

กรอบแนวคิดการวิจัย

แผนภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดการศึกษาค้นคว้า

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ตามแนวคิดของ Kemmis และ McTaggart (1988) ดำเนินการ 2 วงรอบ แต่ละวงรอบประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ การวางแผน การปฏิบัติ การสังเกต และการสะท้อนผล เพื่อพัฒนาทักษะครูด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าและผู้ให้ข้อมูล

1.1 กลุ่มผู้ร่วมศึกษา ได้แก่ ครูผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 10 คน โรงเรียนสตรีชัยภูมิ อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เนื่องจากเป็นครูผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษในโครงการห้องเรียนพิเศษและมีความสมัครใจลงนามยินยอมในการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

1.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 2 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 คน และวิทยาการผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร คือ ศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้เครื่องมือในการศึกษาค้นคว้า ประกอบด้วย

2.1 แบบทดสอบก่อนและหลังการพัฒนาทักษะครูด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการ จำนวน 1 ฉบับ เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อวัดความรู้ความเข้าใจของครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร นำร่างเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรินทร์ ภูสิงห์, อาจารย์ ดร.สมหวัง พันธะลี และอาจารย์ ดร.พินโย พรมเมือง เพื่อวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of objective congruence) (เวชฤทธิ์ อังกนะภัทรขจร, 2555) ทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.89 ซึ่งอยู่ระหว่าง 0.60 - 1.00 ถือว่าใช้ได้ และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญก่อนนำไปใช้จริง

2.2 แบบประเมินทักษะการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของครู โรงเรียนสตรีชัยภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ มีลักษณะเป็นแบบประเมินตามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ เพื่อประเมินทักษะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) ขั้นการนำเข้าสู่บทเรียน 2) ขั้นการนำเสนอ 3) ขั้นฝึก 4) ขั้นการนำไปใช้ และ 5) ขั้นสรุป นำร่างเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ (ชุดเดิม) เพื่อวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of objective congruence) (เวชฤทธิ์ อังกนะภัทรขจร, 2555) ทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.81 ซึ่งอยู่ระหว่าง 0.60 - 1.00 ถือว่าใช้ได้

2.3 แบบประเมินความพึงพอใจของครูต่อการพัฒนาทักษะครูด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ตามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยกำหนดข้อคำถามครอบคลุมองค์ประกอบหลักทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านวิธีการพัฒนา ด้านวิทยากร ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการนำความรู้ไปใช้ และด้านระยะเวลาในการพัฒนา อยู่ในระดับใด นำไปวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of objective congruence) (เวชฤทธิ์ อังกนะภัทรขจร, 2555) ทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.93 ซึ่งอยู่ระหว่าง 0.60 - 1.00 ถือว่าใช้ได้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) แบ่งเป็น 2 วงรอบ ดังนี้ วงรอบที่ 1 ดำเนินการในระหว่างเดือนมีนาคม ถึง เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2569 จากการศึกษาสภาพปัญหาปัจจุบันในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ และร่วมกันวางแผนและกำหนดวิธีการพัฒนาทักษะครูด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ดำเนินการพัฒนาประกอบด้วย การศึกษาด้วยตนเอง การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศติดตาม เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการใช้แบบทดสอบก่อนและหลังประชุมเชิงปฏิบัติการ และแบบประเมินทักษะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร นำมาร่วมกันวิเคราะห์ผลและนำผลที่ได้ไปปรับปรุงการดำเนินงานในวงรอบที่ 2 ดำเนินการนิเทศติดตามครูที่มียังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ ในระหว่างเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2569 และเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบประเมินทักษะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร นำข้อมูลที่ได้มาสะท้อนผลการดำเนินงานในวงรอบที่ 2 และสรุปผลการพัฒนาโดยภาพรวมทั้ง 2 วงรอบ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย $(\bar{X})$ ค่าร้อยละ (%) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อแปลผลค่าเฉลี่ยตามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตาม บุญชม ศรีสะอาด (2560) ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
ระดับ 4 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
ระดับ 3 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
ระดับ 2 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
ระดับ 1 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการนำข้อมูลที่ได้จากการดำเนินการพัฒนาของผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ามาจัดเป็นหมวดหมู่ สะท้อนผลการปฏิบัติงานนำผลสะท้อนที่ได้มาวิเคราะห์และตรวจสอบข้อมูลโดยยึดหลักแบบสามเส้า (Triangulation Technique) สรุปเป็นความเรียงด้วยการพรรณนาวิเคราะห์ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการพัฒนาครูให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 การพัฒนาโดยใช้กลยุทธ์ ได้แก่ การศึกษาด้วยตนเอง การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศติดตาม ในระหว่างเดือนมีนาคมถึงพฤษภาคม พ.ศ. 2569 พบว่าครูมีค่าเฉลี่ยคะแนนสอบก่อนการพัฒนา คิดเป็นร้อยละ 51.67 และค่าเฉลี่ยคะแนนสอบหลังการพัฒนา คิดเป็นร้อยละ 94.00 ซึ่งค่าเฉลี่ยคะแนนสอบหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการสูงกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนสอบก่อนประชุมเชิงปฏิบัติการ คิดเป็นร้อยละ 42.33 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสาร สำหรับครูโรงเรียนสตรีชัยภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ

ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า (คน)	คะแนนที่ได้				ความแตกต่าง
	ก่อนการพัฒนา		หลังการพัฒนา		
	ค่าเฉลี่ย $(\bar{x})$	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย $(\bar{x})$	ร้อยละ	ร้อยละ
10	15.50	51.67	28.20	94.00	42.33

จากตารางที่ 1 พบว่า ครูมีคะแนนสอบหลังการพัฒนา คิดเป็นร้อยละ 94.00 ซึ่งค่าเฉลี่ยคะแนนหลังการพัฒนา สูงกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนก่อนประชุมเชิงปฏิบัติการ คิดเป็นร้อยละ 42.33 แสดงให้เห็นว่า ครูมีความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเพิ่มมากขึ้น

วัตถุประสงค์ที่ 2 ผลการวิจัย พบว่า ครูมีทักษะด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โรงเรียนสตรีชัยภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ หลังพัฒนาในวงรอบที่ 1 ผลการประเมินแสดงให้เห็นว่า ครูมีทักษะด้านการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทั้ง 5 ขั้นตอน โดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับ มาก ปรากฏดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงผลการประเมินทักษะครูด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โรงเรียนสตรีชัยภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ หลังจากดำเนินการพัฒนาวงรอบที่ 1

ประเด็นในการประเมินทักษะการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
ขั้นการนำเข้าสู่บทเรียน	4.40	0.50	**มาก**
ขั้นการนำเสนอ	4.73	0.45	**มากที่สุด**
ขั้นฝึก	4.60	0.49	**มากที่สุด**
ขั้นการนำไปใช้	4.26	0.44	**มาก**
ขั้นสรุป	4.47	0.51	**มาก**
โดยรวม	**4.49**	**0.50**	**มาก**

จากตารางที่ 2 พบว่า หลังจากดำเนินการพัฒนาวงรอบที่ 1 ครูมีทักษะด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับ มาก ($\bar{x}$=4.49, S.D.= 0.50) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ระดับความเหมาะสมในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ระดับมากที่สุด จำนวน 2 ด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ 1) ขั้นการนำเสนอ ($\bar{x}$=4.73, S.D.= 0.45) และ 2) ขั้นฝึก ($\bar{x}$=4.60, S.D.= 0.49) ระดับความเหมาะสมในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ระดับมาก จำนวน 3 ด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ 1) ขั้นสรุป ($\bar{x}$=4.47, S.D.= 0.51), 2) การนำเข้าสู่บทเรียน ($\bar{x}$=4.40, S.D.= 0.50) และ 5) ขั้นการนำไปใช้ ($\bar{x}$=4.26, S.D.= 0.44) ตามลำดับ

จากการดำเนินการพัฒนาวงรอบที่ 1 พบว่า ครูมีทักษะครูด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารมีโดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับ มาก โดยเฉพาะในขั้นสรุป ขั้นการนำเข้าสู่บทเรียน และขั้นการนำไปใช้ จึงนำข้อมูลที่ได้มาสะท้อนผลและร่วมกันวางแผนพัฒนาเพื่อดำเนินงานในวงรอบต่อไป

หลังการพัฒนาในวงรอบที่ 2 พบว่า ครูมีทักษะด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ทุกด้าน หลังจากดำเนินการพัฒนาวงรอบที่ 2 ปรากฏดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงผลการประเมินทักษะครูด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โรงเรียนสตรีชัยภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ หลังจากดำเนินการพัฒนาวงรอบที่ 2

ประเด็นในการประเมินทักษะการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
ขั้นการนำเข้าสู่บทเรียน	4.83	0.38	**มากที่สุด**
ขั้นการนำเสนอ	4.77	0.43	**มากที่สุด**
ขั้นฝึก	4.80	0.40	**มากที่สุด**
ขั้นการนำไปใช้	4.74	0.44	**มากที่สุด**
ขั้นสรุป	4.70	0.47	**มากที่สุด**
โดยรวม	**4.77**	**0.42**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 3 พบว่า ครูมีทักษะด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ทั้ง 5 ขั้นตอน โดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$=4.77, S.D.= 0.42) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่าระดับความเหมาะสมในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ 1) ขั้นการนำเข้าสู่บทเรียน ($\bar{X}$=4.83, S.D.= 0.38) 2) ขั้นฝึก ($\bar{X}$=4.80, S.D.= 0.40), 3) ขั้นการนำเสนอ ($\bar{X}$=4.77, S.D.= 0.43), 4) ขั้นการนำไปใช้ ($\bar{X}$=4.74, S.D.= 0.44) และ 5) ขั้นสรุป ($\bar{X}$=4.70, S.D.= 0.47) ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ที่ 3 จากการดำเนินการพัฒนาทั้ง 2 วงรอบ ผลการวิจัย พบว่า ครูมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาทักษะครูด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงผลการประเมินความพึงพอใจต่อการพัฒนาทักษะครูด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของครู โรงเรียนสตรีชัยภูมิ

ประเด็นในการประเมินความพึงพอใจ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ด้านวิธีการพัฒนา			
1. วิเคราะห์ความต้องการในการพัฒนา	4.60	0.52	มากที่สุด
2. ดำเนินการพัฒนาตามลำดับขั้นตอนต่อเนื่องอย่างมีระบบ	4.80	0.42	มากที่สุด
3. วิธีการจัดกิจกรรมมีความน่าสนใจและกระตุ้นการเรียนรู้	4.60	0.52	มากที่สุด
4. ส่งเสริมให้ผู้เข้าร่วมได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้และมีส่วนร่วม	4.90	0.32	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	**4.73**	**0.44**	**มากที่สุด**
ด้านวิทยากร			
1. วิทยากรมีความเชี่ยวชาญในเนื้อหาที่ถ่ายทอดเป็นอย่างดี	4.80	0.42	มากที่สุด
2. วิทยากรสามารถถ่ายทอดเนื้อหาให้เข้าใจง่ายและชัดเจน	4.90	0.32	มากที่สุด
3. วิทยากรมีเทคนิคในการสร้างบรรยากาศและกระตุ้นการเรียนรู้	4.90	0.32	มากที่สุด
4. วิทยากรสามารถตอบข้อซักถามได้อย่างครอบคลุม	4.90	0.32	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	**4.88**	**0.34**	**มากที่สุด**

ประเด็นในการประเมินความพึงพอใจ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก			
1. สถานที่จัดกิจกรรมมีความเหมาะสม	4.80	0.42	มากที่สุด
2. อุปกรณ์/เทคโนโลยีที่ใช้มีความพร้อมใช้งาน	4.70	0.48	มากที่สุด
3. การจัดเตรียมเอกสารประกอบมีความครบถ้วน	4.80	0.42	มากที่สุด
4. การจัดการด้านการบริการ (เช่น อาหารว่าง) มีความเหมาะสมและเพียงพอ	4.90	0.32	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	**4.80**	**0.41**	**มากที่สุด**
ด้านการนำความรู้ไปใช้			
1. สามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน	4.90	0.32	มากที่สุด
2. มีความมั่นใจและมีทักษะสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ได้	4.90	0.32	มากที่สุด
3. ได้รับข้อเสนอแนะที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	4.90	0.48	มากที่สุด
4. หลังการนิเทศช่วยพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้ดีขึ้น	4.90	0.48	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	**4.90**	**0.38**	**มากที่สุด**
ด้านระยะเวลาในการพัฒนา			
1. ระยะเวลาในการพัฒนามีความเหมาะสม	3.60	0.52	มาก
2. การจัดสรรเวลาแต่ละช่วงกิจกรรมมีความลงตัว	3.60	0.52	มาก
3. ระยะเวลาในการพักผ่อน (พักเบรก, พักกลางวัน) มีความเพียงพอ	3.60	0.52	มาก
4. การเริ่มต้นและสิ้นสุดกิจกรรมเป็นไปตามกำหนดเวลา	3.80	0.42	มาก
เฉลี่ยรวม	**3.65**	**0.49**	**มาก**
โดยรวม	**4.59**	**0.41**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 4 พบว่า ครูมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาทักษะครูด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยรวมทั้ง 5 ด้าน เท่ากับ 4.59 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.41 เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ระดับความพึงพอใจต่อการประชุมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาทักษะครูด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารอยู่ในระดับมากที่สุด 4 ด้าน โดยเรียงลำบจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านวิทยากร ($\bar{X}$ =4.88, S.D.= 0.34) ด้านการนำความรู้ไปใช้ ($\bar{X}$=4.83, S.D.= 0.38) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ($\bar{X}$=4.80, S.D.= 0.41) ด้านวิธีการพัฒนา ($\bar{X}$=4.73, S.D.= 0.44) และอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน ได้แก่ ด้านระยะเวลาในการพัฒนา ($\bar{X}$ =3.65, S.D.= 0.49) ตามลำดับ

อภิปรายผล

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า ผลการพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร จากการทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารก่อนและหลังการพัฒนา พบว่า ครูมีค่าเฉลี่ยของคะแนนสอบหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการสูงกว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนประชุมเชิงปฏิบัติการ คิดเป็นร้อยละ 42.33 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ามีความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

เพื่อการสื่อสารเพิ่มมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สุทัศน์ สังคะพันธ์ (2568) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการพัฒนาครูในการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารตามมาตรฐาน CEFR โดยใช้สื่อดิจิทัล บูรณาการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ พบว่า ผลการพัฒนาครูจากรูปแบบการพัฒนาที่ประกอบด้วย การประชุมเชิงปฏิบัติการ การนิเทศติดตาม และการแลกเปลี่ยนชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ส่งผลให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ และสอดคล้องกับ Qasemi and Quvanch (2024) ได้ศึกษาเรื่อง การรับรู้ของครูผู้สอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ชาวอัฟกานิสถานต่อความท้าทายที่พบในการนำการจัดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT) เพื่อศึกษาความท้าทายที่ครูผู้สอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ (EFL) ของประเทศอัฟกานิสถาน การวิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณเชิงพรรณนา เก็บรวบรวมข้อมูลผ่านแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยครูผู้สอนภาษาอังกฤษ จำนวน 25 คน จากมหาวิทยาลัยของรัฐหลายแห่งในประเทศอัฟกานิสถาน ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาศักยภาพของครูผ่านการประชุมเชิงปฏิบัติการ และการสนับสนุนการพัฒนาสื่อการเรียนรู้จะช่วยให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในแนวทางการจัดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร และยกระดับทักษะภาษาอังกฤษของครูและผู้เรียน สร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้การจัดการเรียนรู้ CLT มีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า ผลการพัฒนาทักษะครูด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โรงเรียนสตรีชัยภูมิ จากการประเมินทักษะครู พบว่า ครูมีทักษะครูด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับ มาก จึงนำข้อมูลที่ได้มาสะท้อนผลและร่วมกันวางแผนพัฒนาเพื่อดำเนินงานในวงรอบที่ 2 โดยการนิเทศติดตาม พบว่าครูมีทักษะด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยรวมเพิ่มมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับพิมพันธ์ เดชะคุปต์ (2563) ที่กล่าวว่า การประชุมเชิงปฏิบัติการ เป็นการพัฒนาสมรรถนะครูแบบองค์รวม ทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติให้เพิ่มขึ้น และเน้นการฝึกปฏิบัติให้เกิดความเชี่ยวชาญ และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Tianchai, Soranastaporn, and Liang-Itsara (2025) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาทักษะการสอนภาษาอังกฤษ: หลักสูตรฝึกอบรมออนไลน์สำหรับครูที่ไม่ได้สำเร็จการศึกษาสาขาภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษาชนบทภาคใต้ของประเทศไทย วัตถุประสงค์หลักของการวิจัย ได้แก่ (1) ศึกษาความต้องการและปัญหาของครูผู้สอน (2) พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการออนไลน์ด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ระยะเวลา 15 ชั่วโมง และ (3) ประเมินประสิทธิผลของหลักสูตร กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยประกอบด้วย ครูจำนวน 33 คน และนักเรียน จำนวน 153 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม หลักสูตรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการออนไลน์ แบบทดสอบก่อนและหลังการอบรม และการสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง พบว่า คะแนนหลังการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการออนไลน์ของทั้งครูและนักเรียน สูงกว่าก่อนการอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าหลักสูตรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการออนไลน์ที่ได้รับการออกแบบให้สอดคล้องกับความต้องการเฉพาะของครู มีผลเชิงบวกต่อการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ และความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของครู และยังช่วยยกระดับการเรียนรู้ของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

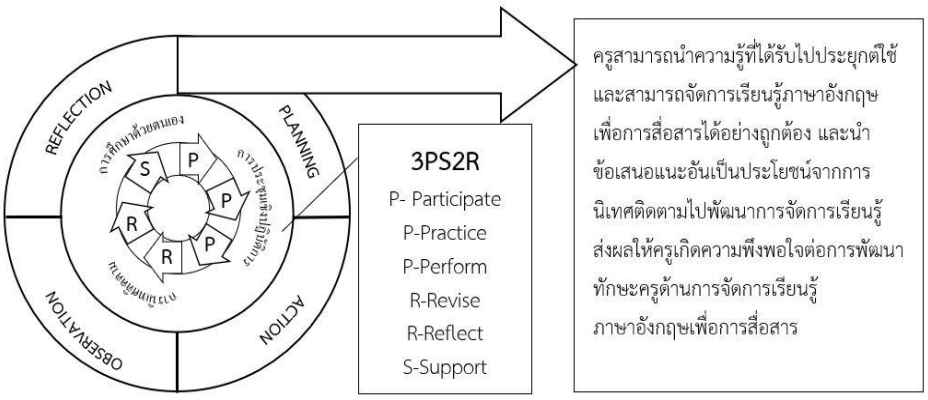
ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 หลังจากการดำเนินการพัฒนาทั้ง 2 วงรอบ พบว่าครูมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาทักษะด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ในภาพรวม

อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านประโยชน์ที่ได้รับหลังจากมีการนิเทศที่ติดตาม ครูได้รับข้อเสนอแนะที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง และสามารถนำไปพัฒนาการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ เกศจุฬา ภูนาเมือง และเสน่ห์ คำสมหมาย (2569) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษผ่านแพลตฟอร์ม Busuu ตามกรอบมาตรฐาน CEFR โรงเรียนยางตลาดวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาฬสินธุ์ โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาครูให้มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษผ่านแพลตฟอร์ม Busuu ตามกรอบมาตรฐาน CEFR พบว่า กลยุทธ์ในการพัฒนาครู ได้แก่ การประชุมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาด้วยตนเอง และการนิเทศการศึกษาสามารถพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษผ่านแพลตฟอร์มดังกล่าวเพิ่มขึ้น และมีสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษผ่านแพลตฟอร์มโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้การนิเทศติดตามจากบุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นกัลยาณมิตร ช่วยปรับปรุงแก้ไขการจัดการเรียนรู้ ทำให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

อย่างไรก็ตาม ระดับความพึงพอใจของครูที่มีต่อการพัฒนาในด้านระยะเวลาในการพัฒนาอยู่ในระดับมาก ซึ่งต่ำกว่าด้านอื่น ๆ เนื่องจากระยะเวลาในการพัฒนามีระยะเวลาที่สั้นเกินไป อาจไม่เพียงพอต่อการพัฒนาในระยะยาว ซึ่งสอดคล้องกับ Sato et al., (2022) ได้ศึกษาเรื่อง การวิจัยแบบระยะยาวเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพของครูผู้สอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ (EFL) ในบริบท (ประเทศญี่ปุ่น): โครงการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เพื่อศึกษาการพัฒนาครูให้สามารถจัดการเรียนรู้ CLT ได้จริง กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ครู TESOL จำนวน 5 คน ในระดับมัธยมศึกษา (มัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย) ในประเทศญี่ปุ่น ตลอดระยะเวลา 4 ปี พบว่า ครูทั้ง 5 คน แสดงให้เห็นหลักฐานว่าพวกเขามีพัฒนาการผ่าน 3 ระยะ มีความเข้าใจและประยุกต์และปรับเปลี่ยนทฤษฎีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT) และการสร้างความมั่นใจในการสอนจากการได้เห็นการเปลี่ยนแปลงของผู้เรียนอย่างแท้จริง

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากการศึกษาการพัฒนาทักษะครูด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โรงเรียนสตรีชัยภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ พบองค์ความรู้ที่สามารถสรุปตามรายละเอียดดังแผนภาพที่ 2

แผนภาพที่ 2 แสดงองค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากแผนภาพที่ 2 แสดงให้เห็นว่า การดำเนินการพัฒนาทักษะครูด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ตามกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการที่สะท้อนผลเป็นวงจรแบบขดลวดตามขั้นตอนการวางแผน การปฏิบัติ การสังเกต และการสะท้อนกลับ โดยกลยุทธ์การศึกษาด้วยตนเอง สร้าง การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศติดตาม ที่ครูมีส่วนร่วมในการพัฒนามีโอกาสฝึกใช้สื่อ/เทคนิคการจัดการเรียนรู้ ลงมือปฏิบัติการสอน อีกทั้งครูยังได้รับคำแนะนำเพื่อปรับปรุงแก้ไขการจัดการเรียนการสอนก่อนจะนำผลการดำเนินไปพัฒนาต่อไป นอกจากนั้นการได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องจะช่วยสร้างกำลังใจ และแรงจูงใจการพัฒนาตนเองของครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุป

การวิจัยในครั้งนี้ สามารถพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ให้นำความรู้ที่ได้รับประยุกต์ในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง โดยเปิดโอกาสครูมีส่วนร่วมในการกำหนดปัญหาและแนวทางการพัฒนาเพื่อให้ครูได้ฝึกลงมือปฏิบัติการสอนตามกระบวนการจัดการเรียนรู้ อีกทั้งครูยังได้รับคำแนะนำเพื่อปรับปรุง ก่อนจะนำไปสะท้อนผลการดำเนินกิจกรรมเพื่อนำไปพัฒนาต่อไป นอกจากนั้นการได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องจะช่วยสร้างกำลังใจ และแรงจูงใจการพัฒนาตนเองของครูการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่ง และบรรลุเป้าหมายการวิจัย อีกทั้งยังพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีความสารถทางภาษาอังกฤษตามกรอบ CEFR กำหนดไว้

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 ควรเพิ่มระยะเวลาในการอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยบูรณาการกับการใช้เทคโนโลยีเพื่อให้เกิดความหลากหลายและน่าสนใจในการนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้

1.2 ควรดำเนินการนิเทศติดตาม ประเมินผลการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอเพื่อส่งเสริมให้บุคลากรมีความมั่นใจ และสามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

1.3 ควรมีการเผยแพร่ผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า เพื่อสร้างเครือข่ายการปฏิรูปการศึกษาและพัฒนาวิชาชีพครูให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิควิธีหรือรูปแบบการจัดการเรียนรู้รูปแบบอื่น เพื่อเกิดความหลากหลายและเป็นแบบอย่างที่จะนำไปปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ

2.2 ควรเปรียบเทียบรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารกับโรงเรียนที่มีบริบทต่างกัน เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างของผลลัพธ์อย่างชัดเจน

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

เกศจุฬา ภูนาเมือง และเสน่ห์ คำสมหมาย. (2569). การพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษผ่านแพลตฟอร์ม Busuu ตามกรอบมาตรฐาน CEFR โรงเรียนยางตลาดวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาฬสินธุ์. *Journal of Social Science for Local Development Rajabhat Mahasarakham University*, *10*(1), 522-536. https://so02.tci-thaijo.org/index.php/soc-rmu/article/view/285337/188396

ทิศนา แขมมณี. (2561). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ* (พิมพ์ครั้งที่ 22). สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 10, ฉบับปรับปรุงใหม่). สุวีริยาสาส์น.

บุญเลิศ กลิ่นรัตน์. (2542). *การบริหารทรัพยากรมนุษย์*. สำนักพิมพ์สถาบันราชภัฏเชียงใหม่.

พนัส หันนาคินทร์. (2542). *การบริหารบุคลากรในโรงเรียน*. โครงการตำรามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก.

พิมพันธ์ เดชะคุปต์. (2563). *การออกแบบการเรียนการสอนแบบ EASY ในความปกติใหม่ของวงการศึกษา เป็นอย่างไร* [เอกสารประกอบการบรรยาย]. ใน *Online Workshop เสริมสร้างสมรรถนะออกแบบ และเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก แบบรวมพลังอย่าง Easy: New Normal (EDUCA)*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. https://www.educathai.com/knowledge/documents/354

โรงเรียนสตรีชัยภูมิ. (2567). *รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2567*. โรงเรียนสตรีชัยภูมิ. https://drive.google.com/file/d/1v1cvxgangd5AQEka9H2BtaOdvcAe1B8G/view

เวชฤทธิ์ อังกนะภัทรขจร. (2555). *ครบเครื่องเรื่องควรรู้สำหรับครูคณิตศาสตร์ หลักสูตรการสอนและการวิจัย*. จรัลสนิทวงศ์การพิมพ์.

สถาบันภาษาอังกฤษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). *คู่มือการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแนวใหม่ตามกรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษที่เป็นสากล The Common European Framework of Reference for Language (CEFR) ระดับชั้นมัธยมศึกษา*. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2545). *รายงานการวิจัยปฏิบัติการเพื่อพัฒนา*

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2556). *8 นโยบายการศึกษา นายจาตุรนต์ ฉายแสง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ*. สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. https://www.moe.go.th/นโยบายการศึกษา-3/

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2558). *คู่มือผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา: การต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ*. สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560- 2579*. พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา. (2545). *การนิเทศเพื่อพัฒนาการวิจัยในสถานศึกษา.* โรงพิมพ์การศาสนา.

สุทัศน์ สังคะพันธ์. (2568). รูปแบบการพัฒนาครูในการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารตามมาตรฐาน CEFR โดยใช้สื่อดิจิทัลบูรณาการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ. *วารสารการบริหารการศึกษา มมร. วิทยาเขตร้อยเอ็ด, 5*(3), 180–192. https://ojs.mbu.ac.th/index.php/RJGE/article/view/2775/1843

สุมิตรา อังวัฒนกุล. (2540). *วิธีสอนภาษาอังกฤษ* (พิมพ์ครั้งที่ 4). สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2545). *รายงานการวิจัยรูปแบบเครือข่ายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู.

องอาจ นัยพัฒน์. (2548). *วิธีวิทยาการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. สามลดา.

British Council. (2018). *The story of Bootcamp*. https://www.britishcouncil.or.th/sites/default/files/the_story_of_bootcamp.pdf

Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2007). *Research methods in education* (6th ed.). Routledge.

Davies, P., & Pearse, E. (2000). *Success in English teaching*. Oxford University Press.

Kemmis, S., & McTaggart, R. (1988). *The action research planner* (3rd ed.). Deakin University.

Qasemi, A. S., & Quvanch, Z. (2024). Afghan EFL teachers' perceptions toward challenges they encounter in implementing CLT in their classes. *Sprin Journal of Arts, Humanities and Social Sciences, 3*(1), 35–40. https://doi.org/10.55559/sjahss.v3i1.193

Richards, J. C. (2006). *Communicative language teaching today*. Cambridge University Press.

Sato, K., Mutoh, N., & Kleinsasser, R. C. (2022). Longitudinal research on EFL teacher professional development in (Japanese) contexts: Collaborative action research projects. *Language Teaching Research, 26*(3), 477–503. https://doi.org/10.1177/1362168819893814

Stringer, E. (2004). *Action research* (2nd ed.). SAGE.

Thornbury, S. (2017). *Scott Thornbury's 30 language teaching methods* [Google eBook version]. Cambridge University Press. https://books.google.com/books?id=vUxaDwAAQBAJ

Tianchai, R., Soranastaporn, S., & Liang-Itsara, A. (2025). Improving English teaching skills: An online course for non-English major teachers in Southern Thailand's rural primary schools. *World Journal of English Language, 15*(1), 191–205. https://doi.org/10.5430/wjel.v15n1p191

Wallace, M. J. (2012). *Action research for language teachers*. Cambridge University Press. https://books.google.co.th/books?id=ZdFxgIjdtdkC&pg=PR3&dq=editions:ISBN0521555353&source=gbs_selected_pages&cad=1#v=onepage&q=editions%3AISBN0521555353&f=false